

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Cum se scrie la Berlin.

Profesorul Werner Sombart publică un prea interesant articol în „Berliner Tageblatt”, în care ocupându-se de inimizia Germaniei, ajunge la concluzia, că Germania nu poartă nici o ură francezilor și rușilor, ci numai Angliei. Prevede chiar o viitoare alianță cu cele dintâu două state. Despre francezi se exprimă deadreptul elogios și credem, că e destul de interesant să reținem câteva pasagii, ca model de stil și gândire, chiar când e vorba să apreciezi un inamic.

Francezii ar avea menirea propriamente, să fie cei mai buni prietini ai Germanilor. Aceasta se va și realiza în viitorul foarte îndepărtat, căci toate calitățile caracterului francez sunt foarte simpatice nemților. În fond n'avem nimic cu ei, ci ei sunt supărați pe noi de moarte. Dar în butul acestei uri față de Germani, pe care o stimăm și prețuim, noi îi considerăm de adversari loiali, cari în mânia lor războinică sunt pe o treaptă cu noi și în care se ascunde neasemănat mai multă putere și voință pentru învingere, decum am crezut la început.

Aceeaș e situația și față de ruși. Germanul nu urește decât pe englezi, aceasta speță, a cărei lăcomie, lipsă de ideal și stupiditate, arată calități de caracter, ce sunt antipatice nemților. Anglia cea împietrită, fără idealuri și ținte, este deja azi piedeca desvoltării și a evoluării depline a Germaniei. Misiunea culturală a războiului univversal este, ca să sdrobească imperiul parazitărilor britanic, ce trăiește numai din jăfuirea și exploatarea semisălbaticilor.

*

Am remarcat acest articol pentru tonul lui deosebit de calm și cinstit, chiar față de adversari.

L-am remarcat apoi, pentru că scoatem în relief o nouă fază a războiului european: ura față de speculațiunile lacomului imperiu britanic. Ajung acum chiar beligeranții a se convinge, că mâna Angliei a produs acest războiu fatal, având în aceeaș vreme destulă precauțiune de a sta la o parte urmându-și calea intereselor sale materiale.

Împrumutul de stat. Din Budapesta se mai comunică oficios următoarele asupra împrumutului de stat, despre care am făcut amintire în numărul trecut: Însoțirea regnicolară centrală de credit dă într'un manifest entuziast, adresat proprietarilor mici, cari se interesează de emisiunea împrumutului apropiat de stat, lămuriri detaliate. În chestia împrumutului național este primul caz, că statul nostru se îndreaptă direct poporului întreg. Nu cere cadou, nici dare nu pofteste. Alianții hoștri capătă sume uriașe dela popoarele lor, poporul german la cel dintâu cuvânt a împrumutat 4 și jumătate mii de milioane mărci statului, spre scopuri de războiu. Pentru tot ce e al nostru, pentru pământ, moșie, pentru popoarele aceste ale noastre, pentru copiii noștri se luptă soldații noștri fideli și noi cei rămași acasă, trebuie să aducem jertfele, pentru succesul lor de a îndeplini o muncă istorică. E primul caz, că statul în provincie și pe satele noastre încredințează societățile de credit cu colectarea marelui împrumut național. Centrul subscripției oficioase va fi societatea regnicolară de credit și locurile de colectare reuniunile de credit, aparținătoare acesteia, pe seama oricui fie membru al societății ori nu. Dar să ne însemnăm bine, zice manifestul, că aceasta nu e acțiunea societății, ci o acțiune națională ce se extinde pretutindeni. Trebuie așteptată lozinea în urma căreia se începe subscripția împrumutului în întreaga țară, pe care o așteptăm cu înasufletire. În scurt timp trebuie să îndeplinim marea operă, pentru că, pe seama subscripțiilor stă la dispoziție numai o săptămână dela publicare.

Trebuie să înțeleagă și compatrioții noștri mai de rând, că valoarea banilor ascunși o dă sanctitatea promisiunii statului

maghiar și trebuie să înțeleagă, că banii ascunși nu aduc interes. Împrumutul acesta pe obligații asigură interese mari și după acestea interese nu se plătește nici o dare sau competență și trebuie să se ia în considerare încă de pe acuma, că instituttele noastre de bani fără considerare la moratoriu, trebuie să solvească din depuneri suma necesară pentru cumpărarea emisiunilor de stat. Tipăriturile și circularele pentru orientarea publicului în această chestie se vor publica cât mai curând.

(Biroul de presă al min. prez.)

Ruși în Galiția ostică. Ziarul „Novoje Vremja” publică unele amănunte referitor la organizarea administrației rusești în Galiția ostică. Guvernorul suprem al Galiției de est e contele George Bobrinsky, atașat de doi generali. Guvernorul Lembergului e Mielnikov. Redacția acestei foi atrage atențiunea guvernului asupra ideilor distructive, propagate de ziarele polone din Lemberg, cari scriu, că locuitorii nu trebuie să-și piardă nădejdea și că norocul e schimbăcios. În urmă ziarul propune guvernului să se facă o reviziune în spitalele din Lemberg, ca să se constate, că oare nu sunt între răniții austrieci din aceste și ostași sănătoși, cari în o bună zi să facă o răscoală.

Moștenitorul de tron în linia de foc. „Budapesti Tudositó” comunică dela cartierul general:

Moștenitorul de tron, după ce a vizitat flota noastră din Pola, în urma ordinului M. Sale, s'a grăbit la trupele, cari stau în fața dușmanului, ca să predea acestora salutul împărătesc. Revista moștenitorului Carol Francisc Iosif, asupra frontului de luptă din linia râului San, a durat mai multe zile. În timpul acesta a avut prilej să facă vizite și la numărtoase comande militare și s'a interesat cu deamăruntul de serviciul acestora, precum și de aranjamentele și cursul aprovizionării.

Moștenitorul de tron a petrecut o zi în fortăreața Przemysl, a cărei garnizoană a respins cu atâta curaj atacul dușman. A vizitat mai multe spitale mângâind pe cei răniți. Alteța și-a exprimat mulțămirea sa față de cele văzute și a declarat, că trupele noastre sunt în condiții admirabile.

Episcopul castrens pe câmpul de luptă. Episcopul Emeric Bjelik, vicar castrens, după cum anunță oficios Biroul telegrafic, a plecat pe câmpul de luptă unde a

inspecționat aranjamentul de proviziuni și activitatea preoților militari din linia de luptă dela San. Episcopul a constatat în această vizită, că preoții militari își îndeplinesc misiunea lor grea cu multă abnegațiune și alături cu medicii se poartă ca niște eroi. Vicarul castrens lângă Nove-Niasto a ajuns în apropierea liniei de foc și era să cadă jertfă unui granat inamic.

Noul cabinet italian s'a constituit în modul următor: Prim-ministru și ministru de interne *Salandra*, ministru de externe

Sanino, ministru coloniilor *Martini*, ministru tesaurului *Carona*, ministru de finanțe *Danco*, ministru al lucrărilor publice *Ciuffelli*, ministru al instrucției *Grippo*, ministru al agriculturii *Cavarsolla*, ministru de războiu *Suppelli*, ministru al marinei *Viale*.

Nouii ministri au depus ieri jurământul.

Anglia a adnezat insula Ciprus. Biroul telegrafic ungar comunică:

Se anunță oficial, că Anglia a adnezat

insula Ciprus. Insula Ciprus e situată în partea estică a Mării Mediterane și dela 1878 se află sub suzeranitatea Angliei. Sultanul Turciei avea asupra acestei insule numai drepturi maiestatică, dar și acestea le avea numai pe hârtie căci de fapt nu le deprindea. Era de prevăzut, că Anglia, isbucnind războiul, deodată cu Egiptul va anexa și insula Ciprus. Insula aceasta are un port însemnat, Larnaka, care pentru englezi este de prima importanță.

Războiul european.

Luptele din Sârbia.

Telegramă particulară primită în 4 Noembrie la 7 ore seara.

Budapesta, 4 Noembrie. Comunicat oficial:

Trupele noastre în avansul lor, spre sud și sud-vest dela Sabac, din nou au împins pe inamic și au început îndată atacul, care progresează favorabil. În luptele, ce au decurs la Romanja am prins șapte ofițeri și 647 ostași de rând, am capturat cincinuri, trei vagoane de muniții, 2 mitralieze precum și alte muniții însemnate. Dela muntenegrini am luat 6000 capete de vite, pe cari voiau să le răpească din Bosnia.

(Biroul de presă al min. prezid.)

Luptele din Galiția și Polonia rusească.

Budapesta 4 Noembrie. (Oficios).

În Polonia rusească inamicul n'a conturbat ieri mișcările trupelor noastre. Un corp de al nostru de armată aduce cu sine din luptele dela Lysagora 20 ofițeri și 2200 de soldați prinsoneri.

În Galiția la Podbouz în sud dela Sambor s'au predat mai bine de 200 ruși iar azi dimineață la Jaroslav 300.

General *Höfer*,

substit. șef. de stat major.

(Biroul de presă al ministr. prezid.)

Luptele din Galiția.

Telegramă particulară primită în 6 Noembrie la 9 ore a. m.

Budapesta, 5 Noembrie. Comunicat oficial:

Pe câmpul de luptă din nord, operațiunile militare și în decursul zilei de ieri au decurs după plan, fără ca inamicul să ne fi conturbat în măsură cât de neînsemnată.

Spre sud dela vărsarea râului Wistok în San, trupele noastre au alungat pe ruși, cari au trecut pe

malul vestic al San-ului, din toate pozițiile lor. Aici am făcut peste 1000 ruși prinsoneri și am capturat mai multe mitralieze.

De asemenea și în valea dela Stary, inamicul, n'a putut ține față atacurilor noastre; aici am prins 500 ruși și un detașament de mitralieze, precum și alte muniții de războiu.

General *Höfer*,

substit. șef. de stat major.

(Biroul de presă al min. prezid.)

Luptele din Belgia.

Germanii înaintează în Franța.

Telegramă particulară primită în 6 Noembrie la 9 ore a. m.

Cartierul general german comunică:

Trupe belgiene sprijinite de francezi și englezi au făcut ieri un atac violent împotriva noastră peste Nieuport, între mare și ținuturile inundate, dar l-am respins fără nici o greutate.

La Ypres și spre sud-vest dela Lille, precum și spre sudvest dela Berry au 'Bac, în Argonnes și Vogeze, atacul pretutindeni progresează.

Pe câmpul de operațiuni din ost, nu s'a întâmplat vre-un eveniment însemnat.

(Biroul de presă al ministr. prezid.)

Luptele din Belgia și Franța.

Telegramă particulară primită în 7 Noembrie la 9 ore a. m.

Cartierul general comunică azi înainte de amiază:

Spre nord-vest dela Ypres, atacul nostru progresează favorabil.

Lângă Labassé, spre nord dela Arras și în Argonnes deasemenea am cucerit teritor. Trupele noastre au câștigat o bază de operațiune foarte importantă la Boisbrule, spre sud-vest dela St. Michiel, unde francezii au suferit pierderi grave.

Pe câmpul de luptă din ost, eveniment mai esențial nu s'au întâmplat.

Comanda supremă militară.

(Biroul de presă al min. prez.)

Lupte navale în apropierea porturilor engleze.

Londra, 5 Noembrie. Secretarul admiralității comunică:

Des de dimineață flota inamică a deschis focul asupra bateriei Halcyon, aparținătoare vaselor cari apără litoralul mării. Un marinar al vasului Halcyon a fost rănit. Bateria făcând raport despre apropierea flotei dușmane, aceasta s'a retras. Deși a fost urmărită de mai multe crucișătoare ușoare, totuși nu au putut fi constrânsă la luptă, înainte de a se lăsa întunecul. Cruciatorul ultim german a aruncat mai multe mine; în urma exploziei unei astfel de mine, torpilorul englez »D. 5« s'a cufundat. Doi ofițeri și doi matrozi, cari au fost pe bordul submarinului, au scăpat.

(Biroul de presă al ministr. prezid.)

Războiul Turciei. Bombardarea Dardanelor.

Telegramă particulară primită în 6 Noembrie la 9 ore a. m.

Constantinopol, 5 Noembrie. Cartierul turcesc comunică oficios următoarele:

Ruși au început fortificarea pozițiilor lor dela graniță, dar i-am respins complet dela intrarea în strâmtoarea Dardanelor, au luat parte crucișătoarele și cuirasatele engleze *Inflexible*, *Indefatigable*, *Gloucester*, *Defence*, apoi un alt crucișător englez, precum și cuirasatele franceze *Republique* și *Bowet*, două crucișătoare franceze și opt torpiloare. Vasele inițiale au dat 240 pușcături, dar nu le-a succedat să facă stricăciuni mai însemnate. Forturile noastre au dat numai zece focuri, dintre cari unul a

ajuns un vas pancerat englez, în urma căria a avut loc o explozie.

*

Berlin, 6 Nov. „Vossische Zeitung“ comunică din Athena. Din Leninos se anunță:

Flota anglo-franceză alaltăieri noaptea s'a apropiat de fortul *Kum-Kaleh* (partea aziatică a Dardanelelor), dar în urma pușcăturilor din fort, flota s'a retras. Despre bombardea de ieri dimineața, foile de aici sunt de părerea, că aceasta n'a intenționat forțarea strâmtoării. —

Ziarele berlineze comunică, că Turcia a dat Bulgariei comunicație liberă pe Marea neagră, atât pentru vasele comerciale, cât și pentru cele de războiu.

(Biroul de presă al ministr. prezid.).

Comunicat oficial turcesc. Învingeri turcești.

Telegramă particulară primită în 6 Noembrie seara la 6 ore.

Constantinopol, 5. Noembrie. Cartierul general comunică oficios:

La granița noastră ostică, trupele noastre au luat contact cu inamicul pe întreg frontul. În portul Smyrna au deținut trei vase mari engleze, precum și mai multe vapoare mai mici engleze și franceze. Matrozii vaselor i-am dus în captivitate.

La conzultatul englez și francez din Bagdad s'a continuat perchezitia. Pe lângă armele aflate până acum, s'au mai aflat 16 puști Manlicher și Mauser, 32 revolvere, 850 arme, 170 cartușe de revolver și 15 baionete, cari toate le-am sequestrat. La ambasada engleză, precum și la școala franceză de aici St. Benoit, s'au aflat aparate pentru telegrafie fără fir.

*

Constantinopol, 5. Noembrie. Agenția otomană publică următorul comunicat oficial:

Brava noastră cavalerie s'a ciocnit ieri cu cazacii ruși, pe cari i-a înfrânt și i-a silit să se retragă. Diviziunile noastre de cavalerie, amenință și strâmtoarea ariergarda armatei dușmane.

(Biroul de presă al ministr. prezid.).

Yas german scufundat.

A. T. U. anunță din Berlin:

Marele crucișător al M. Sale »Yorck«, în 4 l. c. în portul Jade s'a ciocnit de o mină și s'a scufundat. după datele de până acum, au scăpat 382 oameni, așa dară mai bine de jumătate din personal. Operațiunile de salvare au fost îngreunate de negura deasă, ce stăpâna marea.

Behncke, subst. șef. stat. major de marină

Asediul fortăreței Cingtau.

Biroul rusesc de presă comunică din Tokio: Japonezii au încercat un puternic asalt asupra fortului Ilkis, unul dintre cele mai puternice forturi din Cingtau. Atacul a fost prevenit de o bombardare vehementă, care a nimicit total fortul, încât e complet ruinat.

(Agenția Telegrafică Ungară).

Dardanelele.

Telegramele oficiale ne comunică, că flota anglo-franceză a început bombardarea forturilor dela intrarea în strâmtoarea Dardanelelor. Să vede dară, că chestiunea Dardanelelor, care în ultimele decenii a fost obiectul unor aprige lupte diplomatice, a ajuns în stadiul să fie rezolvată cu puterea armelor. Rusia, care până acuma a pretins zădarnic deschiderea Dardanelelor, acuma — împreună cu aliații săi — vrea să silească Turcia cu armele, ca să lase liberă strâmtoarea aceasta.

Strâmtoarea Dardanelelor, care desparte marea Egeică de marea de Mărmoră, să extinde la o lungime de 66.8 km. dela Nord-Ost spre Sud-vest. De ambe părțile, strâmtoarea aceasta e provăzută cu o mulțime de forturi și baterii și să știe, că Turcia în timpul din urmă a jertfit sume enorme pentru fortificarea strâmtoării acesteia de prima însemnătate. După lupta dela Tripolis, iar mai nou după războiul balcanic Turcia a ridicat noi fortificații, în locul tu-

FOIȚA.

Gânduri răslețe!

(Continuare).

II.

E seară, târziu. Ies cu tovarășii miei în curtea spațioasă a vechiului castel ce adăpostise pe vremuri principii vestiți — sic transit gloria mundi — și mă preambul pe cărările de curând prunduite. A ațipit orice șgomot. Poți însă auzi dacă-ți încorzi nervii auditivi — sau mă amăgește numai sufletul? — sunete tainice, șoapte nelămurite năvălind din rondourile de arbuști, din straturile cu flori, din frunzișul des al teilor și acăților, din ungherele tainice ale clădirilor. Ce vor? Pe cine chiamă? Ce însemnătate au? Ce rost? Nu cumva sunt rugăciunea de seară a firii? Nu știi! Atâta însă știu, că nu cutezăm să stricăm nici unul prin glasurile noastre simfonia tainică a naturii și păstrăm tăcere adâncă religioasă. În astfel de clipe iești mai predispus spre meditare decât conversare.

Caut cu băgare de seamă în sus spre sferele albastre. Cerul e de o puritate dumnezească cum nu l-am văzut de mult. Calea lui Traian (calea laptelui), unde după credința veche a popoarelor slave au sburat sub chip de drăgălașe păsărele sufletele morților, e o ceață fină de lumină fosforescentă, măiestrit alcătuită din roiul miliar-

delor de stele amestecate parecă val vârtej și totuși cu cărări așa de bine din veci croite pe seama fiecăreia. Coroana, lebăda, orionul, ursa mare, bălaurul și găinușa și câte alte mii de constelații se învârtesc în nemărginitele spațuri, sunt încununate cu aureolă de lumină cu nuanțări fine, cu grația în ondulare, cu fluctuații în strălucire, variații în colorii. Tot cerul e o vălvătaie, un lac imens de foc cu scânteieri de paradis. Au nu sunt acolo lăcașurile fericitorilor?..

Ce sunt, mă întreb, aceste ființe misterioase? Sunt doară flori alese în grădina raiului? Sunt candelabre de aur aprinse în domul măreț alui Dumnezeu? Sunt diamante cu mii de fațete, neted cioplite, cari scapără scântei, emanează ploaie de raze? Sunt ochi de ângeri zglopii, cari veghiază asupra noastră de acolo din înălțimi și percurg cu iuțală vertiginoasă tot plaiul vast al cerului pentru ca să poată urmări mai ușor pașii tuturor muritorilor de pe pământ? Nu! Sunt frați de ai pământului nostru. Sunt lumi vaste cu legile lor de rotire binehotărâte dintru începutul zidirii și împreună cu pământul nostru, cu mările și vânturile și ploile, cu atmosfera ce ne încunjoară, cu mările de eter, cu toate elementele, stihiele, cu tot ce viează în și printrânsele, alcătuiesc universul necuprins, *opera minunată a Tatălui ceresc*. Vrednic lucru este deci ca noi oamenii, cari trebuie să laudăm în toată vremea pe Domnul, să ne adâncim baremi din când în când în lumea acestor sfere cerești și călăuziți de știința astronomică, vrednică soră azi a celorlalte științe, ce-și

dispută întâietate pe câmpiile de pașnică luptă în câștigarea pas cu pas a adevărului, să admirăm alcătuirea măreață ce laudă pe Ziditorul său. Și fiindcă nu de mult mă ocupasem tocmai cu rezultatele suprinzătoare la cari a ajuns această știință în scrutarea legilor sorilor ce plutesc prin hău, mintea se desfăta nesilită. prin lucrare reflexă, în contemplarea acestor legi și adevăruri și ochii trupului se uitau parecă la lumea siderală prin altă prizmă, se uitau fascinați ca la o vedenie vrăjită. Redau tocmai aci — exceptând vre-o reflexie sau alta — gândurile ce le-am depănat în minte atunci.

— Notez, că nu urmăresc prin aceste șiruri cine știe ce glorie științifică. Din capul locului ceeace știu, nu știu dela mine, ci dela alții, din operele altora și astfel n'am motiv de a mă lauda. Dacă scriu peste tot scriu numai ca să dau și eu într'un fel oarecare, după câtă minte mi-s'a dat, laudă lui Dumnezeu. Oricine e dator să o facă aceasta. Cu atât mai vârtos acela, pe care *acelaș* stăpân miostiv prin dar deosebit l-a ales de tainic, de preot al legii Sale, de interpret al voinții Sale. Lui Dumnezeu fie deci mărire în vecii!.. Notez apoi iarăș, ca'n parantez, că pe hârtie nu poți zbura repede, cum zbori când treci cu gândul prin toată împărăția adevărilor pe cari le contemplezi într'un moment dat. Expunerea lor în scris merge mai anevoios, și eventual trebuie să fii vrând nevrând mai prolix.

(Va urma).

Dr. Alex. Nicolescu.

nurilor vechi s'au așezat tunuri moderne, ca astfel să facă imposibilă orice trecere cu naia prin aceasta strâmtoare de mare.

La intrarea în strâmtoarea dinspre Sud, se află portul *Kum Kale*, iar pe țărmul european fortul *Seddil Bahr*. Intre acestea două forturi strâmtoarea are o lățime de 6 km. Apoi se lărgeste și nu peste mult se îngustează ajungând la punctul cel mai strâmt numit *Kilidbahr* („Cheia mării”). Iar pe partea asiatică se află fortul *Kaleh Sultanich* („Fortul sultanului”). Amândouă forturile acestea sunt prevăzute cu baterii moderne. În punctul acesta strâmtoarea de abia are o lățime de doi-trei km. Dela forturile, acestea strâmtoarea iarăș să lărgeste, dară pe ambele maluri în locurile mai ridicate sunt așezate tunuri. Dacă pe lângă aceste fortificații, mai socotim și minele submarine și năile scufundate precum și flota turcească, ne vine cu greu să credem, că vre-un vas inamic să cuteze a străbate în aceasta strâmtoare.

Partea superioară a strâmtoării, care atinge o lățime de 5—6 km. se termină cu orașul *Gallipoli*, care deasemenea e întărit cu puternice fortificații. Spre nord dela *Gallipoli* se află portul *Bulair*, ridicat de ingineri englezi.

La anul 1870 admiralului englez Iohn Duckworth i-a reușit să pătrundă cu flota sa prin strâmtoare, dar la reîntorcere i-a fost dat să experimenteze pierderi foarte simțitoare. În decursul războiului din Tripolitania, admiralul italian Millo, cu un torpilor s'a furișat în timpul nopții în strâmtoare. Cu o dexteritate și noroc extraordinar, a putut ajunge până la fortul *Kaleh Sultanich*; aici vasul pe care se află admiralul Millo s'a încurcat în niște rețele de sârmă și numai cu mare greu s'a putut mântui din situația critică, în care a ajuns. Flotila de asemenea s'a reîntors și deși Millo, n'a putut ajunge la nici un rezultat, totuș gestul acesta îndrăzneț a fost amintit cu admirație în cercurile militare.

În timpul mai nou, turcii au lucrat foarte mult la fortificațiile strâmtoării, tunurile vechi de 15 cm. au fost schimbate cu tunuri moderne de un calibru mai mare și nu demult telegramele aduceau știrea, că flota turcească a așezat minele în alte poziții și locuri, necunoscute dușmanilor. Dela războiul din Tripolis, flota turcească deasemenea a progresat foarte mult.

Intre astfel de împrejurări, deși flota anglo-franceză a început bombardarea Dardanelor, totuș nu ne vine să credem, că va încerca să pătrundă în strâmtoare.

Diverse.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Pentru înfrumșetarea s. biserici din Pânade a dăruit Doamna *Elena Simon* un frumos chivot de lemn, lucrat în atelierul preotului român gr. cat. din Șoimuș, Ioan Baci, în preț de 50 cor. Pentru care faptă creștinească, bunul Dumnezeu să-i răsplătească din darurie Sale cele avute. Pânade la 1 Noemvrie 1914. *Ionifă Bradu*, preot gr. cat.

Recrutarea contingentelor 1916 și 1917 în România. Ministerul de războiu a dat âtră toate corpurile de trupă un ordin circular aducând la cunoștința celor interesați, că prin Înalt Decret s'a aprobat ca operațiunile consiliilor de recrutare pentru formarea claselor 1916 și 1917 să se înceapă la 15 Nov. a. c. v. și să se termine până la 21 Ian. 1915 incl.

În acest ordin circular se dispune între altele, că dacă eventual s'ar decreta mobilizarea înainte sau în timpul operațiunilor de recrutare, președinții consiliilor de recrutare, vor fi înlocuiți cu ofițeri superiori comandanți ai părților sedentare ale regimentelor de infanterie, iar aceia ai consiliilor de revizie vor fi înlocuiți prin ofițeri sup. de rezervă disponibili sau din retragere.

Prețul maximal al bucatelor. În urma războiului prețurile cerealelor s'au urcat și se urcă încontinuu într'un mod, care într'adevăr te pune pe gânduri. În urma acestei urcări neproporționate, între guvernul ungar și austriac au avut loc anumite pertractări și dupăcum se anunță mai nou, ambele guverne în principiu au căzut de acord cu privire la fixarea prețului maximal al cerealelor. În ce privește amănunțele în această chestiune, aceste se vor desbata mai târziu. Deocamdată se poate considera ca sigur, că se va fixa prețul maximal, al grâului, săcarei, făinei și cartofilor. Despre fixarea prețurilor maximale pentru cucuruz, orz și ovăș, încă nu se știe nimic sigur. Nu se poate ști, care va fi prețul maximal stabilit de guvern; din declarația ministrului de comerț, Harkányi, se poate deduce, că acest preț se apropie de prețul actual al bucatelor.

Conscrierea glotașilor de 42—50 de ani. Secția militară din Hodmezővásárhely a așșat pe străzile orașului în 1 Noemvrie un apel, în care aduce la cunoștință, că ministrul apărării țării dorește în baza legilor excepționale privitoare la ajutorul ce e obligată să-l dea populațiunea armatei în timp de războiu, să aplice pe bărbații de 42—50 de ani la lucrări pentru regularea drumurilor și construirea de poduri, precum și pe inginerii civili și muncitorii vărsați în aceste lucrări. Secția militară din Hodmezővásárhely i-a provocat deci pe toți bărbații de 42 până la 50 de ani să se prezinte la numita comandă în termen de 24 ore. Un apel similar a fost publicat și în Oradea-mare. În acest din urmă apel se stabilește pentru muncitorii, cari lucră pentru armată o recompensă în bani de 3 coroane pe zi. și intrucât ei vor fi însoțiți de puterea armată vor primi și locuință, altcum banii de locuință. Inginerii vor primi salar corespunzător gradului celui mai inferior, clasa IX de funcționari. Cei anunțați, când vor avea să intre în serviciul armatei li-se va aduce mai târziu la cunoștință.

Turneul prin Ardeal al ministrului de interne. Ministrul de interne Sándor a început Duminecă să viziteze spitalele ardelene. Ministrul intenționează să viziteze toate orașele mai însemnate ardelene.

Retragerea d-lui Titu Maiorescu din viața publică. Din București se anunță, că dl Titu Maiorescu a hotărât să se retragă cu totul din viața publică și să petreacă restul vieții în străinătate. D-l Maiorescu și-a vândut casa din str. Mercur, iar biblioteca a donat-o Academiei române.

Ofițeri și soldați români decorați În Monitorul oastei Nr. 77 găsim între ofițerii menționați pentru atitudinea lor vitejească în fața dușmanului pe dl Leonida Popp, locotenent-colonel în reg. de husari Nr. 1, căruia i-s'a exprimat lauda și recunoștința prea înaltă.

Medalia de argint cl. I. pentru vitejie s'a conferit sergentului Pavel Socol din batalionul 5 de pioneri.

Medalia de argint cl. II. pentru vitejie s'a conferit husarului Dumitru Baci din reg. 2 de husari, cadetului A. rez. Alexandru Firezu, sergentului f. r. Ioan Timariu, infanteriștilor Ioan Cerne, Iuliu Orban, Dumitru Tărlă, Vasile Corman, toți șeasă din regim. 37 de inf, sergentului Iosif Bașa și infanteriștilor Teodor Buna și Gligor Dumicec deasemenea din regim. 37 (bat. 3 de marș), sergenților Vasile Chelmăgian, Iosif Sabo, fruntașului Ioan Halmăgian, toți trei din bat. 28 de vânători.

† **Dr. Fabius Bontescu.** Cetim în „Românul”: Primim întristătoare știre, că distinsul tânăr român, avocatul *Dr. Fabius Bontescu*, fratele dlui Dr. Victor Bontescu, a murit moarte de erou pe câmpul de luptă dela *Chyrow*, în Galiția.

Înmormântarea a avut loc în 24 Oct. n. pe câmpul de luptă. *Dr. F. Bontescu* moare în vârstă de 28 ani.

Transmitem adânc întristatei familii și numeroaselor rude a eroului nostru sincerile noastre condeleanțe.

Necrolog. *Vasile Șuteu*, preot gr. cat. al Gilăului a încetat din viață în Noemvrie n. 1914, la 6 ore d. a., în anul al 60-lea al etății și al 32-lea al preoției sale.

Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă în cimiterul gr. cat. din Gilău, în 5 Noemvrie n. a. c. la 2 ore d. a.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abonamentul dela: *Satslatina*, *Copăcel*, *Dr. I. O. Ludoș*, pe 1914. — *Casina*, *Lugoș* pe 1914 sem. 2-lea. — *Borlești* pe 1/10 1914—31/3 1915. — *Slimnic* pe 1914 sem. 2-lea. — *Sângerul de Câmpie* pe 1914. — *Zau* pe 1913. — *Moșna* pe 1914 sem. 2-lea. — *Bârsău* pe 1914 sem. 2-lea. — *Șomcuta mare* pe 1/10 1914—31/3 1915. Rugăm să binevoiți a regula restanța din Stremț, care cade toată în sarcina DV. și a socrului. — *Mischiu* pe 1/5 1913—31/12 1914. — *Iezvin* pe 1914. Articulul ni-se pare, că l-am primit, dar întrevenind războiul, muzele au fost silite să dea loc altora. Il vom căuta. — *Dobriceni* pe 1914 sem. 2-lea. — *G. P. de B.* pe 1913 sem. 2-lea. — *Dr. I. N. Gh.* pe Oct.—Dec. 1914. — *Csengerújfalu* pe 1914 sem. 2-lea. — *Grind* pe 1/7 1913—1/7 1914. — *Gr. S. Șimleu* pe Oct.—Dec. 1914. — *Dr. I. R. Lugoș* pe 1914 sem. 2-lea. — *Șinca veche* pe 1910 și din 1911 până în 1/5. — *Făgăraș* pe 1914. — *Biia* pe 1914. Vă rugăm să plătiți și restanța depe anii de mai înainte. — *Iembav* pe 1914 sem. 2-lea. — *Unimăt* pe 1914.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruifla.**